

OKPỤITE NA ỤRỌ AHỤ

Jeremaia 18:1-12; Ndi Rom 9:21-26

IHEÒMỤMỤ 394

AMAOKWU IBUN'ISI: “Gi madu, gi onwe-gi bu ònye, nke nāza Chineke okwu imegide Ya? Ọ gābu na ihe akpuworo gāsi onye kpuru ya, Gini mere I kpurum otú a?” (Ndi Rom 9:20).

I Otù Ihemmụta n'Ụlọ Ọkpụite ahụ

- 1 Akpuru otù ite, bibie ya, ma kpuru kwa ya ozo, Jeremaia 18:1-4
- 2 Israel di ka uru n'aka Chineke, Jeremaia 18:5, 6
- 3 Mba ahụ nke náechègharị site n'ihe ojoo náadigide dika osisi akurukwu, ma nke náanogide n'ihe ojoo ka agaerupu, Jeremaia 18:7-10; 26:13; Ilu 14:34; Matiu 15:13

II Ike nke Inwere Onweonye ime Nruru

- 1 Chineke kwuruokwu ikpe megide Juda n'ihu mmehie niile ha, Jeremaia 18:11; 17:1; 32:23; 36:30, 31
- 2 Chineke naakpu ha ka ha bjarue nchegharị -- ka Ọkpụite ahụ kpugharị ha, Jeremaia 18:11; 6:16; 36:3, 7; 38:20
- 3 Juda gosiri ochicho nke onweya wee ruru ihe ojoo, Jeremaia 18:12; 2:17, 25; 6:16
- 4 Site n'okwu nke Chineke agaetiwa Juda ma churu kwa ya, Jeremaia 19:1, 2, 10, 11

III Chineke bu okpụite ahụ ma Mmadu bu uru ahụ

- 1 Okike mmadu bu ite zuru okè nke “Okpu-ite” ahụ, Jenesis 1:26, 27; 2:7
- 2 Ebibiri ite ahụ n'odi nke mmadu, Jenesis 3:6, 17-19
- 3 Akpughariri ite ahụ site na nzoputa, I Ndi Korint 15:20-22; Ndi Efesus 4:24; Ndi Koluosi 3:10

IV Uru nke di Nrò Gaabu Ite Nwere Nsoyuru

- 1 Mmadu nke náanwuanwu, ha niile site n'otu uru ahụ nke okike, ka ekwenyere ibu ihe nsoyuru maabu iheihere, Ndi Rom 9:21
- 2 Chineke naenwe ogologo ntachio n'ebe ndi mmehie no, Ndi Rom 9:22; I Pita 5:6
- 3 “Umu-ndikom nke Chineke di ndu” bu ndi akpughariri site na nzoputa -- ihe nsoyuru, Ndi Rom 9:23-26; 2 Timoti 2:20, 21

NKỌWA DI ICHEICHE

Okpụite ahụ na Uru ahụ

Chineke nyere Jeremaia ndumodu ka o jee n'ulo otu okpụite, ma n'ebe ahụ, site n'ile okpụite ahụ anya n'olu, Chineke gaezi ya ozi nke imemuo nye ndi Israel. Mgbe Jeremaia naele okpụite ahụ anya ka o naakpu ite n'elu wheel ahụ, mgbawa maabu ezughi okè daputara; kama ilusi ite ahụ n'onodu ahụ, okpụite ahụ tiwasiri uru ahụ laghachi n'onodu mbu ya wee malite kwa ikpụite ya. Mgbe ahụ ka Chineke siri Jeremaia, “Dika uru si di n'aka okpu-ite, otu a ka unu onwe-unu di n'akam, unu ulo Israel.”

Uche Nruru nke Mmadu

N'akwukwo nke Pol degaara ndi Rom o siri: “Ma-ubu okpu-ite, o nwegh ike n'ebe uru di, isite n'okpukpu-uru ahu o doziri me nka ka o buru ihe ganara nsoyuru, me kwa nke ozo ka o buru ihe ageme ihe-ihere?” (Ndi Rom 9:21). O di ka Pol o naarutika n'ihe ahụ nke Jeremaia huru, ma na mbu mgbe anaamalite igu ya o di ka Chineke o kpacharaanya were uru ufodu mee ihe nsoyuru ma mee ndiozo ibu iheihere. Otu o di, site n'imu ya n'ezinleruanya, anyi naachoputa na Pol weere akuko nke ihe mere na

mba nke ndị Israel iji gosi na ọ bụ uche Chineke ka ite niile bụrụ nsọpụrụ. N'atụmàatù ahụ dị ukwu nke Chineke, atụrụanya na ndị Israel gaabụ mba nke imemmuo -- n'ezie mba nke ndinchụjà. Mgbe ha nupụrụ Chineke na Iwu Ya isi, n'ezie Chineke jiri ogologo ntachịobi dị ukwu nágide ndị ahụ nke nupụrụisi. Ọ bụ uche Chineke ọ bụ ezie na ha enupụworịisi, ka ha bụrụ ihe dị nrò n'aka Ya ka ewee kpugharị kwa ha, ka ha wee bụrụ ihe nsọpụrụ. Chineke jurụajụ sị, "Apughm ime unu dika ọkpu-ite a mere?" Ọ bughị ụrọ niile nwere otù ụdị. Ụfọdụ ụrọ nwere ike idị nrò ma náarọ kwa àrọ wee dị kwa mfé, ọ bụ ezie na ọkpụite ahụ gaanwa ike ya ọtụtụ oge ka ọ bụrụ ite zuruòkè, ma nke a naabụ ihe siriike n'ihì ụdị nke ụrọ ahụ.

Iji Okwu a Atụnyere Mba

Chineke gwara Jeremaia na ọ bụrụ na mba ọ bụla, ọ bụ ezie na ha bụ ndiamaraikpé nke mbibi gaesi n'ihe ọjọọ chigharịa, Chineke agaghị ebibi ya. Nke a pụtara, na mba ahụ pụrụ ịbụ ihe Ọkpụite ahụ dị ukwu pụrụ ma nwee kwa ike ịkpugharị. Site kwa n'ihe àmà dị otù a, ọ bụrụ na mba ọ bụla nke nweworo ngọzi Chineke ma rube kwa isi n'olu Ya, gaechègharị n'iheoma ahụ nke O kweworo ná mkwà imere ha.

Mgbe ahụ Chineke durụ Jeremaia ọdụ ka ọ laghachikwuru ndịkom nke Juda na Jerusalem ịgwa ha sị: "Le, Mu onwem nākpụ ihe ọjọ megide unu nēchē kwa échìchē megide unu: biko sinu onye ọ bula n'uzọ ọjọ ya lata, me kwa ka uzọ nile unu na omume nile unu di nma." Juda esiwo n'ifè Chineke wezuga onwe ya ma laghachị n'ikperearụsi na mmehie ndịozọ dị icheiche; ma ugbo a bụ ohere dīrī ha. N'ebe a ka emere ka ebere rute ha, ọkpụkpoòkù maka nchègharị. Ọkpụite ahụ dị ukwu choro ịkpugharị ha ka ha bụrụ ihe nsọpụrụ, ọ bụ Jeremaia gaeweghachị kwa ozi ahụ, ma amaokwu nke náeso ya naagwa anyị: "Ma ha siri, Ntukwasi-obi adigh: n'ihì na échìchē nile nke ayi ka ayi nējeso, ayi nēme kwa onye ọ bula ihe isi-ike nke obi ojo ya."

Mbibi nke Juda

Chineke gwara Jeremaia ka o were karama nke ọkpụite ji ụrọ kpụọ ma kpọrọ kwa ụfọdụ nime ndịokenye nke ndị ahụ na ndinchụjà wee rịda na ndagwuruugwu nke nwa Hinom. Ọ gaetiwa karama ahụ n'anya ndịkom ahụ wee gwa kwa ha sị: "Otù a ka JEHOVA nke usu nile nke ndi-agma siri: Ọbuná otù a ka M'gētiwa ndi nka na obodo a, dika madu si etiwa ọkpu-ite, nke anāpugh imezi kwa ya ọzọ: ọ bu kwa na Tofet ka ha gēli ozu, n'ihì na ebe ili ozu adigh" (Guo Jeremaia 19:1, 2, 10, 11.)

Rịbaàmà ugbo a na karama nke ọkpụite ahụ abughị nke anaamalite ọhụ ịkpụ ya nke ụrọ ya dị kwa mfé iji kpụọ ihe kama ọ kpọworị nkụ ebe ọ dị ukwu. Ihe anyị nwere n'ebe a abughị ihe ọhụ anaemeputa emeputa kama ibibi ihe alụsiworo nke ahurū na ọ baghị urū. Ewerewo ụrọ kpụọ karama ahụ ma ụdịdị ya dika ite bụ ihe anaapughị ịgbanwe. Ọ dighị mfé ịkpugharị ya, n'ihì nke a ọ dighị kwa mkpà ịdọgbu onwe n'ọlụ imeputa ihe ọ bula site na ya. Etiwara ya iberibeiberibe ma kpofue kwa ya n'ebe anaekpofu mkpompkpọ ihe bụ nke juputara n'ihe uré niile nke Tofet.

N'ihe banyere ụrọ ahụ na ihe banyere karama ahụ nke eji ụrọ mee, Chinekie kwuputara ya n'ebe o doroanya na nke a nọchiriana ụlọ nke Israel. Otù ọ dị, nke ọ bula nọ n'ụdị dī iche n'oge anaakpụ ya. Ụrọ ahụ naegosi arọ niile nke ụmụ Israel ná mmalite ha mgbe enyere iwu ahụ na mgbe ahụ ha rubeere Chineke isi. Ma n'ikpeazụ ndị Israel rapurū Chineke wee chigharịa ikperearụsi, ma ọ bụrụ na ha gaanara arịrịọ na ndumọdụ niile nke ndiamuma wee chègharị apukwara ịkpugharị ha ka ha bụrụ ihe ọhụ n'ihì na ha ka nwere ike idị nrò dika ụrọ. Ma otù ọ dị, náagbanyeghị arịrịọ nke Chineke na nke onyeamuma Ya, ndị ahụ mesiri obi ha ike n'isiike na ná nupụisi megide Ya, ma site n'uzọ dī otù a ha wee site n'ịbụ ụrọ dī nrò nke dī kwa mfé iji kpụọ ihe wee baa n'ọnọdụ ụrọ siriike, nke akpukotawororị, na nke anaapughị imeziemezi -- ite akpuziri nkeoma ma nuchaa kwa ya n'okụ ma ọ baghị urū n'ọlụ ahụ nke akpurū ya n'ihì ya. Ebe ọ náadighị kwa ihe ọzọ agaeji ha mee agaaturū ha n'èzí dika ihe náabaghị urū bụrụ kwa ihe edoziri nye mbibi.

Iheàtù Ọzọ dī Icheiche

Ndị Israel enwewo ọtụtụ ohere ịhụ iheàtù nke ndị ahụ mesiriobi ha ike megide Chineke na iwu Ya niile. Fero, eze Ijipt, ahụwo ọtụtụ ọlụ ebube bụ nke Moses jiri guzogide ya, ma Fero mesiri obi ya ike.

Fero achoghị inara okwu Moses maobu Okwu Chineke, agwakwara anyi na n'ikpeazu Chineke mere ka obi ya sieike ma mee kwa ka mbibibjakwasị ya na ndiagha ya.

Sol, eze mbu nke ndi Israel, abuwori nwoke nwere obiumeala Chineke nyekwara ya obi ohu wee gozie kwa ya n'oge ahụ niile nke o nwere nrubeisi, ma mgbe o nupuruisi naekweghi kwa inara ndumodu, o ghoror arja kporonku nke nabaghi kwa uru ozọ iji ya mee ihe, wee wetakwara onwe ya mbibi.

Ndi Juu niile mekwara otu udi omume a ozọ mgbe otutu nari arọ gasiri n'oge nke Kraist. Nime arọ atọ na okara, n'oge ijiozi nke Jisos, ha gaadiwori ka uru n'aka okpuita ahụ. Ma ha niile rororo iju Jisos dika Mesaia ha na ikpogide Ya n'obe, wee site n'uzo di otu a mee ka uru ahụ buru ihe akpurukpu nke nabaghi uru iji mee ihe ichomma, ihe nezughioke iji luofo, na nke siri oké ike na mkpughari -- n'ihini nke a nani ihe o di mma bu itupu ya n'ezị wee tiwasia ya iberibeiberibe. Judas onweya gaabuwori ihe Nna ahụ di Nso kpuru ibu ihensopuru ma buru kwa onye amaara dika nwa nke nkasobi, ma kama nke ahụ ororo irara Onyenweya nye n'ihini ihe nke uwa ma site na mgbe ahụ buru onye amaara dika nwa nke ilan'iyi.

Ohere Di Icheiche na Njedebe Ha

N'ubochi taa otu Chineke ahụ naandudu dika Onyeisi Okpuita ma nariwo kwa mkpuruobi o bu la bu nke naechegharihi. Mmadu nwereike imefusi akuku kari ukwu nke ndu ya nime mmehie na ndu nke ilan'iyi, otu o di, o buru na enwere mmetu nke sitere na Chineke (o bu ezie na o nwereike idi ka anwuruoku nke nesi n'ogho orioma naenwu inyoghoinyogho puta maobu ihe nesighi ike dika ami apjaraapia (bruised reed) olileanya di na o nwereike ikpughari ya ohu ime ka o buru ihensopuru, ihe ncheta nke mmeri site n'amara Ya, nke enwereike ikwu ihe banyere ya si, "N'ebe ahu ka agakpo ha umu ndikom nke Chineke di ndu." Ma o buru na anaaju amara na ihun'anya nke Chineke gaa n'iru, mmadu ewee rapu uwa nke a naenweghi ncheghari, o buhi kwa ihe di mfe inwe mgbanwe ozọ, n'ihini na uru ahụ anoghi kwa na Wheel ahụ ozọ, ma ohere nke Chineke nyere maka ncheghari agafewo rue mgbe ebighiebi.

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Kowaa uzọ di icheiche nke okpuita mgbe ochie ahụ si naalufu.
- 2 O buru na achoputa na ite nwere ntupo mgbe anaakpu ya, ole ihe anaeme ya?
- 3 Anyi gaenweike ikwu na okpuita ahụ naezube mgbe niile ikpuita zuruoke? Gini mere ite niile ahụ adighi ezuoke mgbe niile?
- 4 Gini bu nkowa nke ihe mmuo banyere okpuita ahụ, uru ahụ, na ite ahụ?
- 5 Gini bu ihe ndi Juda roro n'onweha?
- 6 Gini bu ihe putara ha nime nroro ahụ?
- 7 Kowaa uzọ anyi gaesi buru ihensopuru, nke bara uru Onyenweanyi iwere ya mee ihe n'ubochi taa, ma buru kwa ihe nsopuru rue ebighiebi.